

GRADIVO

t Tone Pretnar, Marko Stabej, Aleš Bjelčevič

Filozofska fakulteta v Ljubljani

Slovar Kersnikove rime

T_Jvodne omejitve in pojasnila. Rimaje imanentna lastnost ne le Kersnikovega, temveč praviloma vsega slovenskega kitično segmentiranega pesništva. Kot verzno (vrstično) ločevalno sredstvo (signal konca verzne vrstice) se ubeseduje po zakonitostih jezikovnega uresničevanja klavzule in je v slovenskem pesništvu ženska ali neženska (daktilska se je namreč poenotila z moško). Kot verzno (vrstično) združevalno sredstvo pa zvočno, grainatično in pomensko modulira pesniško sporočilo. Nadredno in obligatorno (v mejah relativizirane obligatornosti vsakega jezikovnega uresničevanja zunaj jezikovnih postulatov pesniškega besedila) je zvočno (glasovno) ujemanje izglasov dveh ali več verzov v kitično členjenem ali nečlenjenem pesemskem besedilu (kije v slovenskem pesništvu stabilno v padajočih, ženskih verzih, relativizirano pa v moških). Glosovno ujema se verzni izglasi se udejanjajo v parih in zaporedjih besed (leksemov), ki sklepajo skladenske enote teksta ali se vanje vključujejo po skladenskih zakonitostih naravnega jezika in po pesniških pravilih poezije, ki v njem nastaja. Zato rima skladensko vzporeja ali razdrablja oziroma kondenzira pesniški tekst: vzporejanju ustreza gramatično ujemanje rimanih besed, razdrabljanju in kondenzaciji pa gramatična diferenciranost besedja v rimanih parih oziroma zaporedjih. Ne glede na povezanost rimanega besedja s teksturom pesniškega besedila v celoti pa rima ustvarja s povezovanjem parov ali zaporedij besed nove pomene, ki bodisi korespondirajo s celotno pesniško izpovedjo, bodisiji oponirajo, berljivi pa so iz slovarskih pomenov rimanega besedja in s temi pomenije utemeljen učinek rime. Zato bo slovar sledil leksikografskemu in ne kompozicijskemu ali zvočnemu urejanju.

1. Zgradba gesla. V geslu je navedena beseda v osnovni obliki (edninski samostalnik pri imenih in zaimkih, nedoločnik pri glagolih), znotraj gesla paji sledijo odvisne oblike in z njimi rimane besede, ki so opremljene z nujnimi slovničnimi kvalifikatorji. Imena, zaimki (razen povratnega in osebnega za 1. in 2. osebo ednine), deležniki na -č, -n/-t in glagolniki so opisani s spolom, sklonom in številom; pridevniki enako, le da na prvem mestu stoji znak *p* (pridevnik); glagoli z osebo in številom, velelnik ima spredaj še okrajšavo *v*, deležniki na -l so določeni s spolom in številom; števniki s sklonom, nedoločniki in prislovi pa so brez kvalifikatorjev. Naglasno uravnano rimanih parov in zaporedij zaznamuje naglas nad besedami, ki tvorijo rimo. Čeje rima sestavljena, se kot iztočnici upoštevatata obe sestavini.

2. Gradivo. Za prvi poskus slovarja rim smo vzeli Kersnikovo pesništvo. To pa iz tehle razlogov:

(a) Kersnikova pesniška ustvarjalnost je količinsko obvladljiva, obsega vsega 1029 verzov, od katerih je 119 verzov nerimanih (=11,56 %). Rimani verzi se zlivajo v 328 parov ali zaporedij, od katerih je 144 (=43,9 %) ženskih in 184 (=56,1 %) neženskih.

(b) Kersnikova verzna govorica je količinsko skromnejši del avtorjeve književne ustvarjalnosti, sodi pa v čas, ko se realizem v sebi diskretno razkroja in se verzni mehanizmi skoraj neopazno relativizirajo, vzporedno s tem pa se sproščajo rigorozna pravila zvočnega stikanja. Kitica in razvrstitev rim pa ne doživljata opaznih sprememb, tako da Kersnikovo pesništvo nosi vsa znamenja tradicionalnega verzne oblikovanja in kitičnega komponiranja, ki jih prepleta z individualnimi modifikacijami in dovoljuje stereotipu vstopiti v prostor zrcaljenja negativne (največkrat) ironične ocene.

3. Uporabnost slovarja. Slovarje kazalec rabe slovenskega besedja v izpostavljenih legah, konvencije združevanja leksemov in oblik po gramatičnih in pomenskih principih, tvorjenja novih pomenov in prenavljanja stereotipov v stiku besed, ki rimo sestavljajo in se na ta način razlagajo, je pa tudi seznam

metaforičnihjeder in miselnih (patudi drugih) paralelizmov, ki začrtujejo konture in reliefpredstavljenega pesniškega sveta: v tem pogleduje uporaben kot primerjalni člen s podobnimi slovarji drugih avtorjev, obdobji in besedil.

4. Slovar.

BEG

beg mTe; breg mTe

BERAČITI

beračijo 3m; koračijo 3m
beračenje sle; koračenje sle

BEŽATI

beži 3e; dni mRm, mi mIm

BITI

je 3e; dekle sle, jokala se že, popoldne,
sta 3d; gospa žle
bo 3e; glavo žTe, preljubo psle, roko žTe
slovo sTe, tako, vedo 3m, vso ŽTe
bodi v2e; pogodi
bil me; vrtfl me
bila že; morila že, pustila že
bilo se; uho sTe
ni; noči žTm, strani žTm, ti /e

BITI

bije 3e; sanjarije žIm, vije 3e

BLEBETATI

blebetajo 3m; klepetajo 3m
blebetanje sle; klepetanje sle

BLED

bledo psle; roko žOe

BLEDETI

bledi 3e; cveti 3e

BLEŠČATI

bleščijo 3m; zlatijo 3m

BLEŠČATI SE

blešči 3e; stoji 3e

BOBNETI

bobnijo 3m; zvonijo 3m

BOJEVATI

bojuje 3e; zasnuje 3e

BOLEST

bolest žle; zavest žTe

BOLEČINA

bolečine žRe; mine 3e
bolečine žTm; temine žIm

BOŽATI

boža 3e; roža žle

BREG

brég mie; snég mie
brég mTe; bég mTe

BRUSITI

brusila že; rodila že

CEKIN

cekin mle; spomin mle

CESTA

cesté žTe; dehté 3m

CVESTI

cvél me; plevél mle

CVET

cvét mle; lét sRm, plét, svét mTe
cvét mTe' spét, svét mle

CVETETI

cveti 3e; bledi 3e
cveto 3m; glasno, goro ŽTe
cvetél me; péI me
cvetéla že; zoréla že
cvetéla bi že; obletéla bi že
cvetoče sTe; šutnljajoče ŽTm

ČAKATI

čakalo se; dâlo se

ČAS

čas mle; vas žTe, kras mle

ČLOVEK

ljudjé mIm; gré 3e

ČUTI

čuje 3e; raduje 3e

DAJATI

dajâl me; dejâl me, jemâl me

DALJAVA

daljavo žTe; nižavo žTe
daljave žTm; Slave žRe

DAN

dan mle; skesan mle
dni mRe; beži 3e, pomladi 3e, zaduši 3e
dan mTe; končan mle, Vrban mle,
dni mRm; doni3e

56 ni mTm; glasi 3e

G R A D I V O

DANITI

danilo se; mračflo se

DATI

dál me; spoznal me
dáló se; čakálo se, postálo se

DEHTETI

dehti 3e; oči ŽRm
dehté 3m; cesté ŽTe
dehtëce ŽTm; ljubeče sTe

DEJATI

dejál me; dajál me

DEKLE

dekle sle; já 3e, srčece sTe

D ITI

dije 3e; sije 3e

DOBRAVA

dobrávo ŽTe; goskávo ŽTe;
dobráve ŽTm; visáve ŽTm

DOMOVINA

domovino ŽTe; Savinjo ŽTe, zgodovino ŽTe

DOMU

domii; tú

DONETI

doni 3e; dni inRm, leži 3e
donijo 3m; šibijo 3m
doné 3m; vrsé 3m
donél me; vzél me

DRAMITI

dramila že; rodila že

DRDRATI

drdrá 3e; peljá 3e
drdrál me; obstal me

DRETI

deroča žle; pekOča žle, poročá 3e, vroča pžle

DREVO

drevó sTe; nebó sTe

DRUGOD

drugód; kód, pót ŽTe, tód

DRVETI

drvi 3e; poti 3e

DVIGATI

dvigáti; státi

DVIGNITI

dvignil me; švignil me

FAR

far mle; talar mTe

GAVRAN

gavran mle; ravan ŽTe

GIN

gin mle; pomín mle

GLAS

glas mle; kras mle
glasovi mle; valovi mlm

GLASITI SE

glasi 3e; dni mTm
glasilo se; krmilo sTe

GLASNO

glasno; cveto 3e, hudo, vedo 3m

GLAVA

glavo ŽTe; bo 3e, goro ŽTe, krvavo, oko sTe
vso ŽTe; teko 3m

GLAVA

glave ŽTm; polje sTe, stoje, 3m, trave ŽTm

GLOBELA

globelo ŽTe; veselo

GLOBINA

globin ŽRm; pečin ŽRm
globine ŽTm; skaline ŽTm

GLODATI

glodali mm; šepetali mm

GNOJITI

gnojili mm; rosfli mm

GOJITI

gojila že; odpodfla že

GORA

goro ŽTe; cveto 3m, glavo ŽTe
gori žMe; zori žMe
goro žOe; slovo sTe
gora ŽRm; polja sRe
gore ŽTm; polje sTe, srce sle, zablešče 3m, zvone
3m

GORETI

gori 3e; oči ŽRm

GORJE

gorje sle; grenke žlm
gorje sTe; grenke pžRe, grobe mTm, zame Te, zate
Te, zve 3e

G R A D I V O

GOSPA

gospa žle; sta 3d

GOSPODOVATI

gospoduje 3e; razsuje 3e

GOVORITI

govorijo 3m; se solzijo 3m
govorjenje sle; šumenje sle

GOŠČAVA

goščavo žTe; dobrovo žTe

GRAD

grad mle; mlad pmle
Gradom mOe; napadom mDm

GRENAK

grenke pžRe; gorje sTe
grenke pžlm; gorje sle

GRMETI

grmelo se; završelo se

GROB

grobe mTm; gorje sTe

GROZITI

grozeče žlm; leskeče 3e

GUČATI

guči 3e; svetli 3e

HEJ

hej; Naprej mTe

HIP

hip mTe; kip mle

HITETI

hiti 3e, oči sTe
hiti v2e; siloviti pmlm

HLADNO

hladno; živo

HOD

hoda mRe; srca sRe

HODITI

hodim le; sodimo le
hodi 3e; vodi 3e
hodimo lm; sodimo lm
hodi v2e; vodi v 2e
hodil me; vodil me
hodila že; ljubila že
hodila md; premotila me, zmenila md

HOTETI

h'tel me; objel me, vesel pmle

HVALA

hvala žle; plačala že

ITI

gré 3e; poljë sle, poljë sTe, ljudjé mlm
gredô 3m; nesô 3m, pojô 3m, ponesô 3m, slovo sTe

IZGUBITI

izgubil me; ljubil me

IZNEVERITI

izneveril me; méril me

IZPRAŠEVETI

izprasevali mm; poprasevali mm

JAZ

mé Te; srcé sle
zamé Te; gorjé sTe, zaté Te
menôj Oe; postôj v2e, seboj Oe

JEMATI

jemal me; dajal me, stal me

JEČATI

ječi 3e; omeči 3e

JOKATI

joče 3e; ropoče 3e
jokala že; vprašdla že
jokala sé že; já 3e

KAZATI

kazalo se; malo, sijalo se

KEDAJ

kedaj; nazaj

KIP

kip mle; hip mTe

KIPETI

kipéla že; suméla že

KLEPETATI

klepetajo 3m; blebetajo 3m
klepetanje sle; blebetanje sle

KLICATI

klicale žm; zibale žm
klicaje; zdihovaje

KOČA

koče žRe; vroče

KOD

kód; drugód, tód

KONČATI

konéan mie; dan mTe

G A D I V O

KORAČITI	leta sTin; obeta 3e
koračijo 3e; beračijo 3m	Ičtih s Mm; štetih ŽRm
koračenje sle; beračenje sle	LEŽATI
KOSA	leži 3e; doni3e
koso žTe; tesno	ležalo se; pralo se
KOSOVO	LICE
Kosovo sle; mehko	lice sTe; solzice ŽTm
KOST	LITI
kost ŽTe; novost ŽTe	lil me; pojil me
KRAJ	LJUBITI
krajih mMm; navdajih 3e+mTm	ljubil me; izgubil me, pogubil me
KRAS	ljubila že; hodila že
kras mle; glas mle, čas mle	ljubeče sTe; dehteče ŽTm
KRI	LOG
kri žle; mi mIm, vzkipi 3e	log mle; krog
krvi žRe; pusti 3e	LOČITI
kri ŽTe; skrbi žRm	ločila md; pozabila md
KRMILO	LOČITI SE
krmilo sTe; glasilo se	ločiva vIm; pokriva 3e
KROG	MADŽAR
krog; log mle	Madžara mTe; Tatara mRe
KRVAV	MAJATI
krvave pmTm; nižave žTm	majo 3m; neso 3m, ravno psTe
KRVAVO	MALO
krvavo; glavo ŽTe	malo; kazalo se
LE	MAR
le; polje sle	mar; žar mle
LESEN	MEHKO
lesena pžle; njena žle	mehko; Kosovo sle
LESKEČ	MERITI
leskečim psOe, spečim sDm	meril me; izneveril me
LESKETATI	MEČ
lesketalo se; posijalo se	meč mTe; rdeč pmTe
leskeče 3e; grozeče pžIm	MI
LETATI	mi mIm; beži 3e, kri žle
letajo 3m; scvetajo 3m	MPN mD m; tam
LETETI	mine 3e; bolečine ŽRe
lete 3m; žvrgole 3m	MIR
LETETI	mir mTe; prepir mTe
letijo 3m; velijo 3m	
LETO	
leta sIm; obeta 3e, očeta mRe	
let sRm; cvet mle, spet, svet mTe uklet mle	

MLAD

mlád pmlē; grád míe
miada pžle; páda 3e
mladá pmlđ; zaljubljená mld

MLADOST

mladóšt žle; veselóšt žle
mladost žTe; noróšt žle

MNENJE

mnenjfe sle; življenje sle

MOJ

mój míe; postój v2e
moja žle; tvoja žle
mojo žTe; tvojo ŽTe
moje žlm; tvoje sle

MOLEVATI

moléva 3e; stojéva 3e

MOLITI

molila že; prosila že

MOLETI

molé 3m; rodé 3m

MORITI

morfla že; bfla že, pustila že

morilo se; žalilo se

MORJE

morjá sRe; pisana pžle
morjé sTe; poljé sTe

MOČ

moč žTe; noč žTe

MOČ

moč; n<5č žTe

MOČITI

mOči 3e; toči 3e

MRAZ

mráz míe; obraz mTe

MRAČITI

mračilo se; danilo se

NABIRATI

nabiral me; tituliral me

NABRATI

nabral me; vojskoval me

NADA

náda žle; zbáda 3e

NANOSITI

nanosila že; rodila že

NAPAD

napádom mDm; Grádom mOe

NAPREJ

naprēj; poglej v2e

NAPREJ

Naprēj mTe; hej

NAVDAJATI

navdaja 3e; tája 3e

NAVDATI

navdájih 3e+mTm; krájih mMm
navdaj v2e; zdaj

NAZAJ

nazáj; kedáj, zakáj, zdáj

NEBO

nebó sle; pojó 3m, trdó, zlato psle
nebó sTe; drevo sTe, zemljo žTe

NESTI

nesó 3m; gredó 3m, majó 3m, pojó 3m

NIKDAR

nikdár; vihár míe

NÍŽAVA

nížávo ŽTe; daljávo ŽTe
nizáve žTm; krváve mTm

NJEN

njéna žle; leséna pžle

NOSITI

nósi 3e; prósi 3e, trósi 3e
nosilo se; rodilo se

NOVOST

novost žTe; kóst ŽTe

NOČ

nOč ŽTe; moč ŽTe, moč, vrOč pmlē

NOČ

noči žTm; ni

OBA

obá ml; prislá že

OBDELAVATI

obdelával me; prepeljával me

OBETATI

obéta 3e; léta slm, léta sTm

OBJETI	OKLENITI
objel me; h'tel, me, vesel pmle	oklene 3e; zažene 3e
OBLEDETI	OKO
obledel me; odšel me	oko sTe; glavo žTe
OBLETETI	oči žIm; živi3e
obletela bi že; cvetela bi že	oči žRm; dehti 3e, gori 3e
OBLJUBITI	oči žTm; hiti 3e
obljubili mm; sili žMe	OMEČITI
OBOK	omeči 3e; ječi 3e
oboke mTm; roke žTe	ON
OBRAČATI	navdajih 3e+mTm; krajih mMm
obračaš 2e; plačaš 2e	ORUMENEVATI
OBRAZ	orumeneva 3e; odmeva 3e
obraz mTe; mraz mle, pas mTe	OTETI
OBRNITI	otel me; vzel me
obrnil me; vrnil me	OVITI
OBSEVATI	ovil me; rosil me
obsčevala že; stala že	OZNANJATI
OBSIJATI	oznanja 3e, poganja 3e
obsije 3e; zviije 3e	OZNANJEVATI
OBSTATI	oznanjuje 3e; spremljuje 3e
obstal me; dodal me, povpraševal me	OZRETI
OBSUTI	ozreti; razodeti
obsule žm; prihrule žm	OČAK
OBUP	očaki mIm; siromaki mIm
obup mle; strup mle	OČE
ODDAHNITI	očeta, mRe; leta sIm
oddahne 3e; usahne 3e	PADATI
ODITI	pada 3e; mlada žle
odšel me; obledel me	PAS
ODMEVATI	pas mTe; obraz mTe
odmeva 3e; ogreva 3e, orumeneva 3e, prepeva 3e, rojeva 3e, veleva 3e	PEČI
ODPODITI	peče 3e; poteče 3e, teče 3e
odpodila že; gojila že	pekoča žle; deroča žle
OGLAŠATI	PELJATI
oglaša 3e, prinaša 3e	pelja 3e; doda 3e
OGREVATI	peljala md; poljubovala md
ogreva 3e; odmeva 3e; reva žle	PERO
OHLADITI	pero sTe; prašno pžTe, zlato sTe
ohladi me; pomladi me	PETI
	peti; šteti
	pojo 3m; gredo 3m, nebo sle, neso 3m, teko
	zlato sle

pěl me; cvetel me; sel me, vzal me
pelo se; veselo

PEČINA

pečin ŽRm; globin žRm

PISAN

pisana pžle; morja sRe

PIŠ

piš mle; stojiš 2e

PLAVATI

plava 3e; spdva 3e

PLAČATI

plačaš 2e; obračaš 2e

plačal me; vračal me

plačala že; hvala žle

PLETI

plel me; vzal me

plele žm; vzele žm

plet; cvet mle

PLEVEL

plevel mle; cvel me

PODATI

podaj v2e; raj mTe

PODIRATI

podiraj v2e; upiraj v2e

POGANJATI

poganja 3e; oznanja 3e, priklanja 3e

POGLEDATI

poglej v2e, naprej

POGLEDOVATI

pogleduj 2e; vpihuj v2e

POGNATI

pognala že; vstala že

POGODI

pogodi; bodi v2e

POGUBITI

pogubil me; ljubil me

POJITI

pojil me; lil me

POKOPATI

pokopali mm; poslali mm

POKOSITI

pokošen mle; posušen mle, zelen pmle

POKRIVATI

pokriva 3e; preлива 3e, počiva 3e, ločiva ld

POLJE

poljé sle; gré 3e, lé

poljá sRe; gorá ŽRm, rožica žle

poljé sTe; glavé žTm, goré žTm, gré 3e, morjé sTe,

rosné pžTm, zemljé ŽTm

POLJUBOVATI

poljubovála md; peljála md

poljuboválo se; stálo se

POMILOVATI

pomilújem le; prejkoiijem le

POMLAD

pomlad žle; sád mie

POMLADITI

pomladi 3e; dni raRm, zaduši 3e

PONESTI

ponesó 3m; gredo 3m

PONOSIT

ponosita pžle; silovita pžle

POPOLUDNE

popóludne; jè 3e

POPRAŠEVATI

poprašiije 3e; poskakuje 3e

popraseváli mm; izpraševili mm

POROČATI

poročá 3e; deroča žle

POSIJATI

posije 3e; rije 3e

posijálo se; lesketálo se

POSKAKOVATI

poskakuje 3e; poprašiije 3e

POSLATI

posláli mm; pokopáli mm

POSLATI

posláli mm; pokopáli mm

poslán mie; prikován mie, vdán mie

POSTATI

postój v2e; nemój Oe, mój mie

postál me; zdrdrál me

postála že; ubrála že

postálo se; dálo se

POSTAVITI

postávil me; právil me

G A D I V O

POSUŠITI	PRELIVATI
posušen mTe; pokošen mle, prepleten mle	preliva 3e; pokriva 3e
POT	prelivali mm; prodali mm
pot mle; tod	PRELJUB
pot žle; tod	preljubo sle; bo 3e
pot žTe; drug6d	PREMOTITI
POTEČI	premotila me; hodila md, vila md
poteče 3e; peče 3e	PREPELJAVATI
POTITI	prepeljavaj me; obdelaval me
poti 3e; drvi 3e	PREPEVATI
POVESLATI	prepeva 3e; odmeva 3e
poveslam le; tam	prepeval me; žaleval me
POVITI	PREPIR
povila že; pozabila že	prepir mTe; mir mTe
POVPRAŠEVATI	PREPLESTI
povprašuj v2e; preiskuj v2e, prejokuj v2e	prepleten mle; posušen mTe
povpraševal me; obstal me, stal me	PRESEGATI
POVSOD	presega 3e; zlega 3e
povsod; rod mle	PREVESEL
POZABITI	prevesela pžle; zardela žle
pozabila md; ločila md, povila že	PRIDRDRATI
POŽAR	pridrdral me; stal me
požar mle; vikar mle	PRIHRUTI
POČIVATI	prihrule žm; obsule žm
počiva 3e; pokriva 3e	PRIKLANJATI
PRATI	priklanja 3e; poganja 3e
pralo se; ležalo se	PRIKOVATI
PRAVITI	prikovan mle; poslan mle, vdan mle
pravi 3e; ustavi 3e	PRINAŠATI
pravil me; postavil me	prinaša 3e; oglaša 3e
PRAŠEN	PRINESTI
prašno pžTe; pero sTe	prineso 3m; zapojo 3m
PREBIRATI	prinesel me; stresel me
prebiram le; tituliram le	PRISUATI
PREČ	prisije 3e; skrije 3e
preč; več	PRITEČI
PREGLASNO	pritekel me; rekel me
preglasno; slovč sle	PRITI
PREISKOVATI	prišla že; oba ml
preiskuj v2e; povprašuj v2e	PRODATI
PREJOKOVATI	prodali mm; prelivali mm
prejokujem le; pomilujem le	
prejokuj v2e; povprašuj v2e	

G R A D I V O

PROPAST

propast žTe; rast žTe

PROSITI

prosi 3e; nosi 3e

prosila že; molila že

PROST

prostega pmRe; sužnega pmRe

PUSTITI

pusti 3e; krvi žRe

pustila že; bila že, nosila že

RADOVATI

raduje 3e; čuje 3e, spreletuje 3e

RAJ

raj mle; zakaj

raj mTe; podaj v2e

RAST

rast žTe; propast žTe

RASTI

rase 3e; zase Te

RAVAN

ravan žTe; gavran mle, teman pmle

RAVAN

ravno psle; majo 3e, tesno

RAZDEJATI

razdejan mle; teman pmle

RAZLEGATI SE

razlega se 3e; še

RAZLITI

razlit mle, svit mTe

RAZODETI

razodeti; ogreti

RAZRITI

razrije 3e; zlije 3e

RAZSIPATI

razsipa 3e; utripa 3e

RAZSUTI

razsuje 3e, gospoduje 3e

RDEC

rdeč pmTe; meč mTe

RES

res; vmes

REVA

réva žle; ogréva 3e

rékel me; pritékel me

REČI

reče 3e; teče 3e

rékel me; pritékel me

RITI

rije 3e; posije 3e

ROD

ród mle; povsod

RODBINA

rodbino žTe; zgodovino žTe

RODITELJ

roditelja mld; voditelja mld

RODITI

rodé 3m; molé 3m, stojé 3m

rodila že; brusila že, dramfla že, nanosila že

rodilo se; nosilo se

ROJEVATI

rojéva 3e, odméva 3e

ROKA

rokó žTe; bó 3e, slovó sTe, stezó žTe

rokó žOe; blede psle

roke žTm; oboke mTm

ROPOTATI

ropočé 3e; joče 3e

ROSEN

rosné p žTe; poljé sTe

ROSITI

rosil me; ovil me

rosili mm; gnojili mm

ROŽA

roža žle; boža 3e

ROŽICA

rožica žle; poljá sRe, tá žle, uglájena žle

RUVATI

rúje 3e; súje 3e

SAD

sád mie; spomlád žle

SANJARIJA

sanjarije žIm; bije 3e

SAVINJA

Savinjo žTe; domovino žTe

SCVETATI	SODITI
scvetajo 3m; letajo 3m	sódim le; hódim le
SEBE	sodimo lm; hodimo lm
zase Te;rase 3e	SOLZA
seboj Oe; menoj Oe	solzé ŽTm; srcé sTe
SESTI	SOLZICA
sel me; pel me	solzice ŽTm; lice sTe
SIJATI	SOLZITI SE
sije 3e, dfje 3e	solzijo 3m, govoriyo 3m
sijalo se; kazalo se	SPATI
SILA	spé 3m; srcé sTe
sili žMe; obljubili mm	spécim sDm; leskécim sOe
SILOVIT	spéco ŽTe; suméco ŽTe
silovita pžle; ponosita pžle	SPAVATI
siloviti pmlm; hiti v2e	spáva 3e; pláva 3e
SIN	SPENJATI
sinove mTm; valove mTm	spénja 3e; trpljenja sRe
SIROMAK	SPET
siromak mle; težak pmTe	spét; cvét mie, cvét mTe, lét sRm
siromaki mlm; očaki mlm	SPOMIN
SIVOBEL	spomin mie; cekin mie, gin mie
sivobelih pžMm; vrelih sMm	SPOZNATI
SKALA	spoznál me; dál me
skal žRm; val mle	SPRELETOVATI SE
SKALINA	spreletúje 3e; radúje 3e
skaline ŽTm; globine ŽTm	S PREM L JE VATI
SKESAN	spremljúje 3e; oznanjúje 3e
skesan mle; dan mle	SRCE
SKIPETI	srcé sle; mé Te, vodé Žle
skipeli mm; vršeli mm	srcá sRe; hodá mRe, vodá žMm
SKRB	srcé sTe; goré ŽTm, solzé ŽTm, spé 3m
skrbi ŽRm; kri ŽTe	SRČECE
SKRITI	srčece sTe; deklé sle
skrije 3e; prisije 3e	STAR
SLAVA	staré psTm; že
Slave žRe; daljave ŽTm	STATI
SLOVO	státi dvigáti
SlovE-GsTe; bo 3e, goro žOe, gredo 3m. preglasno,	stojiš 2e; pís mie
toke ^G Te, teko 3m, ženo ŽTe	stoji 3e; blešči 3e, vrši 3e
sneg mie; breg mie	stojé 3m; glavé ŽTm, rodé 3m, sumé 3m
	stálame isimél m [^] p ^o v ^p ⁿ sevái me_ p ^{ri} drá; me
	stálo se; poljuboválo se

STEKA
 steke žTm; eke mTm
 STEZA
 stezo žTe; roko žTe
 STISKATI
 stiskala md; vprašala že
 STO
 sto I; to žTe, zlo sTe
 STOJEVATI
 stojeva 3e; moleva 3e
 STOPITI
 stopila že; zalučfla že
 STRAN
 stran žTe; Vrban mle
 strani žTd; ti le
 strani žTm; ni
 STRESATI
 stresa 3e; telesa sRe
 STRESTI
 stresel me; prinesel me
 STRUP
 strup mle; obup mle
 STUDEN
 studen pmle; zelen pmle
 studene pmTm; zelene mTm
 SUVATI
 suje 3e; ruje 3e
 SUŽNI
 sužnega pmRe; prostega pmRe
 SVET
 svet mle; cvet mle, cvet mTe
 svet mTe, cvet mTe, let sRm
 SVETLITI
 svetli 3e; guči 3e
 SVIT
 svit mTe; razlit mle
 SVOJ
 svojo žTe; tvojo žTe
 ŠE
 še; razlega se 3e
 šepMAT.; glodali mm

ŠIBITI SE
 šibijo 3m; donijo 3m
 ŠTETI
 stéti; péti
 stétih žRm; létih sMm
 ŠUMETI
 šumi 3e; živi 3e
 sumé 3m; stojé 3m
 šumela že; kipéla že
 suméco pžTe; spéco pžTe
 šumenje sle; govorjenje sle
 ŠUMLJATI
 šumljajoče žTm; cvetoče sTe
 ŠVIGNITI
 švignil me; dvignil me
 TA
 tá žle; rožica žle
 tó žTe; stó I, zemljo žTe
 TAJATI SE
 tája 3e; navdája 3e
 TAKO
 takó; bó 3e, vedó 3m
 TALAR
 talár mTe; fár mie
 TAM
 tam; nám mDm, poveslám le
 TATAR
 Tatára mRe; Madzára mTe
 TELO
 telésa sRe; strésa 3e
 TEMAN
 temán pmle; raván žTe, razdeján mie
 TEMINA
 temine žIm; bolečine žTm
 TESNO
 tesnó; kosó žTe, ravno psTe
 TEŽAK
 teždk pmTe; siromák mie
 T^Aó-im :^pgia^{vó}:z T^o, ep éfó 3m, slovó sTe
 ti le; ni, strani žTd
 zaté Te; gorjé sTe, zamé Te

TITULIRATI

tituliram le; prebiram le
tituliral me; nabiral me

TLA

tal sRm; val mle

TO

zna to 3e+sTe; zlato pŽTe

TOD

tod; drugod, kod, pot mle, pot žle

TOCITI

toči 3e; moči 3e

TRAVA

trave žTm; glave žTm

TRDO

trdo; nebo sle

TROSITI

troši 3e; nosi 3e

TRPLJENJE

trpljenja sRe; spenja 3e

TU

tu; domu

TVOJ

tvoja žle; moja žle
tvojo žTe; mojo žTe, svojo žTe
tvoje sle; moje žlm

UBRATI

ubrala že; postala že

UGLADITI

uglajena žle; rožica žle

UHO

uho sTe; bilo se

UKLETI

uklet mle; let sRm

UMORITI

umorila že; zmotila že

UPIRATI

upiraj v2e; podiraj v2e

USAHNITI

usahne 3e; oddahne 3e

USTAVITI

ustavi 3e; pravi 3e

UTRIPATI

utripa 3e; razsipa 3e

VAL

val mle; skal žRm, tal sRm
valovi mlm; glasovi mlm
valove mTm; sinove mTin

VAS

vasi žRe; zazvoni 3e
vas ŽTe; čas mle

VDATI

vdan mle; poslan mle, prikovan mle

VEDETI

vedo 3m; bo 3e, glasno, tako

VEK

veke mTm; steke ŽTm

VELETI

velijo 3m; letijo 3m
veleli mm; želi mm

VELEVATI

veleva 3e; odmeva 3e

VES

vso žTe; bo 3e, glavo ŽTe

VESEL

vesel pmle; h'tel me, objel me

VESELO

veselo; globelo ŽTe, pelo se

VESELOST

veselost žle; mladost žle

VEC

več; preč

VIHAR

vihar mle; nikdar, požar mle

VITI

vije 3e; bije 3e
vila md; premotila md

VIŠAVA

višave ŽTm; dobrane žTe

VMES

vmes; res

VODA

vodi žMe; hodi v2e
vode žlm; srce sle
voda žMm; srca sRe

G R A D I V O

VODITELJ	ZABUČATI
voditelja mld; roditelja mld	zabučalo se; zaigralo se
VODITI	ZADUŠITI
vódi 3e; hódi 3e	zaduši 3e; dni mRra, pomladi 3e
vodi v2e; hodi v2e	ZAGNATI
vodil me; hodil me	zažene 3e; oklene 3e
VOJSKOVATI	ZAIGRATI
vojskoval me; nabral me	zaigralo se; zabučalo se
VPIHOVATI	ZAKAJ
vpihúj v2e; pogleduj v2e	zakaj; nazaj, raj tle
VPRAŠATI	ZALJUBITI
vprasála že; jokála že; stiskála md	zaljubljena mld; mlada pmlđ
VRAČATI	ZALUČITI
vráČal me; plšČal me	zaluČfla že; stopila že
VRBAN	ZAPETI
Vrbán mie; dán mTe, strán žTe	zapoječ 3m; prineso 3m
VRELO	zapel me; vzal me
vrélih sMm; sivobélih pžMm	ZARDETI
VRH	zardela žle; prevesela pžle
vrhovi mlm; zvonovi mlm	ZAROČITI
VRNITI	zaroČeno ŽTe; ženo ŽTe
vfnil me; obfnil me	ZASNOVATI
VROČ	zasnuje 3e; bojuje 3e
vróČ pmlē; noČ ŽTe	ZATONITI
vroČa pžle; deroČa žle	zatonilo se; zbudilo se
vroČe; koČe mRe	ZAVEST
VRTITI	zavest ŽTe; boleš žle
vrtil me; bil me	ZAVRŠETI
VRŠATI	završelo se; grmelo se
vrši 3e; stoji 3e	ZAZVONITI
vršé 3m; doné 3m, zvoné 3m	zazvoni 3e; vasi žRe
VRŠETI	ZBADATI
vršČli mm; skipéli mm	zbada 3e; nada žle
VSTATI	Z BITI
vstála že; pognála že	zbije 3e; razvije 3e
VZETI	Z B U D I T I
vzél me; donél me, otél me, pél me p ^l @ ^l me, za ^l pe ^l me	zbudilo se; zatonilo se
vzéle žm; pléle žm	ZDAJ
VZKIPETI	zdaj; nazaj
vzkipi 3e; kri žle	ZDAJ
ZABLEŠČATI	zdaj, navdaj v2e
zablesČé 3m; goré žTm	

G R A D I V O

ZDIHOVATI

zdihovaje; klicaje

ZDRDRATI

zdrdral me; postal me

ZELEN

zelen pmle; pokošen mle; studen pmle
zelene pmTm; studene pmTm

ZEMLJA

zemljo žTe; nebo sTe, to žTe
zemlje žTm; polje sTe

ZGODOVINA

zgodovino ŽTe; domovino ŽTe, rodbino ŽTe

ZIBATI

zibale žm; klicale žm

ZLAT

zlato pžTe; zna to 3e+sTe
zlato psle; nebo sle

ZLATETI

zlatijo 3m; bleščijo 3m

ZLATO

zlato sle; pojo 3m
zlato sTe; pero sTe

ZLEGATI

zlega 3e; presega 3e

ZLO

zlo sTe; sto I

ZMENITI

zmenila md; hodila md

ZMOTITI

zmotila že; umorila že

ZNATI

zna to 3e+sTe; zlato pžTe

ZORMe; gori žMe

ZORETI

zorela že; cvetela že

ZVEDETI

zve 3e; gorje sTe

ZVITI

zviije 3e; obsije 3e

ZVON

zvonovi mlm; vrhovi mlm

ZVONITI

zvonijo 3m; bobnijo 3m
zvone 3m; gore ŽTm, vrše 3m

ŽALEVATI

žaleval me; prepeval me

ŽALITI

žalilo se; morilo se

ŽAR

žar mle; mar

ŽE

že; stare psTin

ŽENA

ženo ŽTe; zaročeno žTe
ženo ŽTe; slovo sTe

ŽETI

želi mm; veleli mm

ŽIVETI

živi 3e; oči žlm, šumi 3e

ŽIVLJENJE

življenje sle; mnenje sle

ŽIVO

živo; hladno

ŽVRGOLETI

žvrgole 3m; lete 3m